

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 78

(2001-2002)

Om lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel og plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 (omorganisering av Statens vegvesen)

*Tilråding fra Samferdselsdepartementet 15. mai 2002,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Bondevik II)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Samferdselsdepartementet legger med dette fram forslag til endringer i veglov 21. juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel og plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77. Bakgrunnen for lovforslaget er nødvendige endringer i lovverket etter ny organisering av Statens vegvesen. Det vises til omtale av saken i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2001-2002) og Budsjett-innst. S. nr. 13 (2001-2002). Forslaget om ny organisering fikk tilslutning i Stortingets samferdselskomité 6. desember 2001 og ble bifalt av Stortinget 13. desember 2001. Den nye organisasjonen skal være operativ fra 1. januar 2003.

Omorganiseringen innebærer en organisering med Vegdirektoratet som hovedkontor som i dag, regioner med regionkontor og vegkontor innenfor den enkelte region, samt trafikkstasjoner. Omorganiseringen av Statens vegvesen innebærer at den myndigheten som nå ligger hos vegkontoret blir lagt til regionkontoret. Begrepene «vegkontor» og «vegsjef» foreslås derfor endret til «regionvegkontor» og «regionvegsjef». Dagens vegkontor endrer navn til «distriktsvegkontor». Departementet presiserer at regionvegkontoret og distriktsvegkontorene med underliggende enheter tilhører samme forvaltningsnivå.

Vegloven § 9 er den sentrale bestemmelsen om vegmyndighetene. Bestemmelsen åpner også for delegasjon. Med hjemmel i loven § 9 er det delegert myndighet fra Samferdselsdepartementet/Vegdirektoratet til dagens vegkontor. På samme måte er det delegert myndighet fra fylkeskommunen til dagens vegkontor. Den gjennomgående endringen i loven vil også omfatte ordlyden i disse delegasjonsvedtakene. Dette for å opprettholde hensikten med delegasjonen.

Det foreslås samtidig en begrepsmessig opprydding. Det vises til omtale under punkt 4 Merknader til de enkelte paragrafer.

Vegloven § 19 slår fast at staten skal finansiere den felles vegadministrasjonen i fylkene. Dette gjelder både de sentrale og de lokale enhetene. Omorganiseringen av Statens vegvesen skal ikke endre på dette.

Lovforslagene er kun av teknisk karakter og har derfor ikke vært sendt på alminnelig høring.

2 Bakgrunn for lovforslaget

Statens vegvesen er sentralmyndighet for riksveger, og er i dag organisert med et Vegdirektorat i Oslo og med et vegkontor i hvert fylke under ledelse av en vegsjef. Statens vegvesen arbeider kontinuerlig med å gjøre etaten mer kostnadseffektiv og konkurransedyktig. Et større effektiviserings- og omstillingsprosjekt ble startet på slutten av 90-tallet. Den overordnede målsettingen er å effektivisere virksomheten ved å redusere administrative kostnader og overføre disse midlene til utbyggings- og vedlikeholdsoppgaver på vegnettet og tiltak i trafikken. Vi viser til St.meld. nr. 46 (1999-2000) Nasjonal transportplan 2002-2011 og Innst. S. nr. 119 (2000-2001).

Regjeringen har i St.meld. nr. 31 (2000-2001) Kommune, fylke, stat - en bedre oppgavefordeling, St.meld. nr. 34 (2000-2001) Om distrikts- og regionalpolitikken, St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2001-2002) Om endring av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet, konkretisert nærmere enkelte foreløpige konsekvenser og resultater knyttet til ovennevnte arbeid.

Særlig understrekes følgende fra ovennevnte budsjettproposisjon:

- effektivitet, dvs. at mindre penger brukes på administrasjon og dermed at mer penger kan brukes ute på vegen til veg- og trafikkformål. Trafikksikkerhet og bevaring av vegkapitalen er særlig understreket
- desentralisering, gjennom delegering av oppgaver fra Vegdirektoratet og fra regionkontor til nye vegkontor
- den lokale innflytelsen skal bli ivaretatt og på viktige områder styrket
- forholdet til publikum, kommuner og andre samarbeidspartnere skal videreutvikles og styrkes
- utnyttelse av vegvesenets samlede kompetanse

Resultatet av behandlingen ble at dagens 19 vegkontor skal ertsattes med 5 regionkontor og ca. 30 distriktskontorer innenfor regionene. Plasseringen av regionkontorene ble vedtatt av Samferdselsdepartementet 5. februar 2002. Inndelingen vil gi mer naturlige transportregioner. Nåværende fylkesgrenser er historisk betinget og bygger på andre samferdselsmessige utfordringer enn dem vi har i dag. Endring i befolkningens størrelse og sammensetning, samt teknologisk og økonomisk utvikling har bidratt til endringer i tettstedsutbredelse og lokalisering av næringsliv, arbeidsplasser og boliger, samt bidratt til pendling og økt mobilitet. Det har også vært en betydelig utbygging av samferdselsnettet og transporttilbudet både på veg, jernbane og i luften. Det må forventes at denne utviklingen vil fortsette i fremtiden. Dette vil føre til at de nåværende fylkesgrensene i en samferdselssammenheng i stadig sterkere grad vil framstå som foreldet og lite funksjonelle.

Større vegregioner er også viktig for å få en mest mulig enhetlig vegstandard. Dette har spesielt betydning for næringslivet i distriktene. Større samferdselsregioner vil gi bedre og klarere forutsetninger for delegering av oppgaver og myndighet fra Vegdirektoratet til regionvegkontorene og fra regionvegkontorene til det lokale nivået. Det er et mål å skape en mer desentralisert organisasjon der regionene får en større rolle i styringen av Statens vegvesen enn det dagens organisering åpner for.

Om lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel og plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 (omorganisering av Statens vegvesen)

Det er et klart mål med omorganiseringen å sikre en organisasjon som har god resultatoppnåelse med god og riktig kvalitet på tjenestene. Samtidig skal publikum, kommuner og fylkeskommuner fortsatt møte en desentralisert organisasjon.

Om lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel og plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 (omorganisering av Statens vegvesen)

3 Høringen

Proposisjonsutkastet ble 21. mars 2002 sendt på høring til Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Miljøverndepartementet Kommunal- og regionaldepartementet og Finansdepartementet. Ut fra endringsforslaget omfang og karakter ble alminnelig høring ansett som åpenbart unødvendig.

Ingen av høringsinstansene hadde merknader.

4 Merknader til de enkelte paragrafer

4.1 Vegloven

Til § 10

Bestemmelsen regulerer hvordan Statens vegvesen skal være organisert i fylkene. Gjennom behandlingen av St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2001-2002) ble det bestemt at landet skal deles inn i regioner. Hver region vil ha ett sentralt regionvegkontor samt vegkontor/filialer lokalt. Plasseringen av regionkontorene ble vedtatt av Samferdselsdepartementet 5. februar 2002.

Departementet foreslår nytt første ledd første punktum hvor det framgår at man skal ha regioner. Videre foreslås det at begrepet «vegsjef» erstattes med «*regionvegsjef*». Tilsettingsmyndigheten for vegsjefer er i dag lovhjemlet og fylkeskommunene, i Oslo kommunen, har uttalerett. Tilsettingsmyndigheten ble delegert til Samferdselsdepartementet ved kgl. res. av 28. august 1992. Da denne myndigheten ikke har noen selvstendig betydning i forhold til den nye organiseringen, foreslås denne hjemmelen tatt ut. Tilsettingsmyndigheten i den nye organisasjonen vil følge de ordinære bestemmelsene i tjenestemannsloven og forskrifter. Det er tenkt at etaten skal ha tilsettingsmyndigheten, med unntak av første gangs tilsetning, som vil bli foretatt av departementet. Fylkeskommunenes uttalerett, i Oslo kommunens, vil bli beholdt i Statens vegvesens tilsettingsreglement.

4.2 Vegtrafikkloven

Til §§ 4, 6 og 7

I vegtrafikkloven §§ 4, 6, og 7 brukes begrepet vegsjefen. Denne begrepsbruk er historisk betinget, og innebærer ikke at vegsjefen har noen myndighet utover rollen som øverste leder for vegkontoret. Myndigheten ligger dermed allerede i dag til vegkontoret. For å få en enhetlig begrepsbruk som også er mer i tråd med dagens organisasjonsstruktur, bør myndigheten være tillagt den organisasjonsenheten som har vedtaksmyndighet. Begrepet «vegsjefen» foreslås derfor endret til «*regionvegkontoret*».

Til § 36 a

Ved lov av 23. juni 1995 nr. 40 om endringer i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, jf. Ot.prp. nr. 46 (1994-1995), ble begrepet biltilsynet endret til vegkontoret i tråd med daværende organisasjonsendring hvor biltilsynet ble en del av vegkontorene. Ved en inkurie ble ikke vegtrafikkloven § 36 a annet ledd om forvaring av kjøretøy tatt med. Denne myndigheten er også i dag lagt til vegkontorene, og begrepet foreslås endret til «*regionvegkontoret*».

Om lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel og plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 (omorganisering av Statens vegvesen)

4.3 Lov om godkjenning av køyretøyverkstader

Til § 1

I likhet med vegtrafikkloven § 36 a ble heller ikke lov om godkjenning av køyretøyverkstader § 1 oppdatert begrepsmessig. Vi foreslår at begrepet « Statens Vegvesen, Biltilsynet» endres til «*regionvegkontoret*».

4.4 Samferdselsloven

Til §§ 19 og 25

Som ovenfor foreslår vi at begrepet « Statens Vegvesen Biltilsynet» i samferdselsloven § 19 nr. 1 og «Statens bilsakkunnige» § 25 nr. 1 endres til «*regionvegkontoret*».

4.5 Plan- og bygningsloven

Til § 28-1 nr. 2

Denne bestemmelsen gir vegsjefen hjemmel til å gjøre mindre vesentlige endringer i reguleringsplanen som følge av tekniske forhold i gjennomføringsperioden både for riks- og fylkesveger.

Departementet foreslår at begrepet «vegsjefen» erstattes med «*regionvegkontoret*».

Om lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel og plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 (omorganisering av Statens vegvesen)

5 Gjennomgående endringer

Begrepet «vegkontor» foreslås endret til «*regionvegkontor*».

På denne bakgrunn foreslår departementet følgende paragrafer i vegloven endret: §§ 9, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 48 og 51.

Av samme grunn foreslås følgende paragrafer i vegtrafikkloven endret: §§ 10, 11, 19, 36 og 39.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

En organisering av Statens vegvesen i fem regioner vil etter Samferdselsdepartementets vurdering føre til større effektivitet. Den nye organiseringen av Statens vegvesens forvaltningsdel gir mulighet for å løse oppgaver på en bedre måte, få «mer veg for pengene» og bedre tjenester til publikum. En inndeling i fem regioner vil gi økt effektivitet som følge av større samordning og utnyttelse av Vegvesenets samlede kompetanse. Kompetansen vil også bli styrket og utnyttet bedre. Handlefriheten vil bli bedre, med mulighet for mer varierte og lokalt tilpassede tjenesteløsninger og samarbeidsordninger. Forslaget til omorganisering innebærer at det vil bli foretatt en omfordeling av oppgaver mellom nivåene. Flere av dagens direktoratsoppgaver vil bli lagt til regionvegkontorene og dagens vegkontoroppgaver vil bli delt mellom regionvegkontorene og distriktene. Forslaget innebærer en vesentlig mer desentralisert organisasjon enn i dag. I forhold til dagens organisering vil dette gi større fleksibilitet i oppgavefordeling og beslutningsnivå. IKT-baserte tjenester og offentlige servicekontorer vil bli brukt som et aktivt virkemiddel for en modernisering av offentlig forvaltning og en mer desentralisert tjenesteyting.

Lovendringen forutsetter at det blir foretatt endringer i forskriftsverket til vegtrafikkloven og vegloven.

Samferdselsdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel og plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

st ad f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel og plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 i samsvar med et vedlagt forslag.

**Forslag til lov om endring i veglov 21.
juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni
1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11
om godkjenning av
køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976
nr. 63 om samferdsel og plan- og
byggningslov 14. juni 1985 nr. 77
(omorganisering av Statens vegvesen)**

I

I veglov 21. juni 1963 nr. 23 gjøres følgende endringer:

§ 10 første ledd skal lyde:

Landet skal vere inndelt i regionar. I kvar region skal det vere eit regionvegkontor under leiing av ein regionvegsjef.

Regionvegsjefen hører under Vegdirektoratet i saker som gjeld riksvegar, og under fylkeskommunen i saker som gjeld fylkesvegar.

Kongen gir nærare føresegner om korleis regionvegkontoret skal vere organisert, og om kva styringsområde det skal ha, og kan då fastsette kor mange veganlegg eit regionvegkontor skal planlegge og gjennomføre. Kongen gir instruks for regionvegsjefane.

I følgende bestemmelser skal uttrykket «vegkontor» og «vegsjef» endres til «regionvegkontor» og «regionvegsjef»: §§ 9 første og annet ledd, 30 tredje ledd, 31 femte ledd, 32 annet ledd, 33 femte ledd, 34 annet ledd, 36 annet ledd, 37 annet ledd, 40 tredje ledd, 41 første ledd, 42 annet ledd, 43 fjerde ledd, 48 sjette ledd og 51 annet ledd.

II

I vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 gjøres følgende endringer:

§ 11 skal lyde:

Kongen gir regler om adgang til å fravike det som er fastsatt i eller i medhold av §§ 4, 5, 6, 7, 8 og 9 for fører av utrykningskjøretøy, fører av kjøretøy i polititjeneste og fører av vegarbeidsmaskin eller annet kjøretøy som nyttes til arbeid på eller ved veg. Det samme gjelder for fører av kjøretøy i regionvegkontorets tjeneste og offentlig parkeringskontrolltjeneste.

Om lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel og plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 (omorganisering av Statens vegvesen)

§ 36a annet ledd skal lyde:

Når kjøretøy påtreffes med overlaster som medfører gebyrplikt etter første ledd, kan politiet eller *regionvegkontoret* ta kjøretøyet i forvaring for eierens regning og risiko eller forby bruk av det inntil gebyr er betalt eller sikkerhet for betalingen er stilt. Paragraf 31 a, fjerde ledd, gjelder tilsvarende for gebyr for overbelastning.

§ 39 sjettede ledd skal lyde:

Politiets vedtak etter tredje, fjerde og femte ledd i denne paragraf kan påklages til departementet. *Regionvegkontoret*s og politiets vedtak om bruk-snekting etter § 36 nr. 1 og § 36 nr. 2 bokstavene a og b kan påklages til Vegdirektoratet. Politiets bruksnekting etter § 36 nr. 2 bokstavene c og d, § 36 nr. 4 og § 36 nr. 5 kan påklages til departementet.

I følgende bestemmelser skal uttrykket «vegkontoret» endres til «*regionvegkontoret*»:

§§ 10 første ledd, 19 første og tredje ledd, 36 nr. 1 og nr. 3.

I følgende bestemmelser skal uttrykket «vegsjefen» endres til «*regionvegkontoret*»: §§ 4 annet ledd, 6 annet ledd og 7 annet ledd.

III

I lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Berre verkstad som er godkjend av *regionvegkontoret*, har høve til å utføre reparasjons- og vedlikehaldsarbeid samt påbyggingsarbeid på

- a) bil,
- b) motorsykkel, unnateke moped,
- c) traktor som er konstruert for ein fart av 50 km/t eller meir,
- d) motorreiskap som er konstruert for ein fart av 50 km/ t eller meir,
- e) tilhengjar med brems til motorvogn som er nemnd ovanfor.

IV

I lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel gjøres følgende endringer:

§ 19 nr. 1 skal lyde:

Førar av motorvogn eller farty i løyvepliktig transport eller løyvefri eigen-transport, skal på kvar einskild transport ha med seg dei legitimasjonane som det er fastsett at han skal syne fram når det vert ført kontroll av politiet, *regionvegkontoret*, eller annan offentleg tenestemann som departementet gjev rett til å føre kontroll etter denne lova.

§ 25 nr. 1 skal lyde:

Ot.prp. nr. 78

12

Om lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23, vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4, lov 23. februar 1973 nr. 11 om godkjenning av køyretøyverkstader, lov 4. juni 1976 nr. 63 om samferdsel og plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 (omorganisering av Statens vegvesen)

Politiet, *regionvegkontoret* og andre som har mynde til å føre kontroll etter denne lova, kan for så lang tid som det vert funne naudsynt, forby bruken av køyrety som vert nytta til transport av personar eller gods utan påbode løyve eller anna godkjenning etter lova.

V

I plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 gjøres følgende endring:

§ 28-1 nr. 2 tredje punktum skal lyde:

For reguleringsplaner som gjelder riks- og fylkesveg kan mindre vesentlige endringer som følge av tekniske forhold i gjennomføringsperioden gjøres av *regionvegkontoret*.

VI

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

